

Årsrapport 2015

for

Resultatcenter Sprogcenter Aalborg

Sprogcenter Aalborg - **Stedet hvor udlændinge mødes og lærer dansk**

Vores opgave er:

At undervise voksne i dansk sprog, kultur og samfundsforhold

At skabe et motiverende og engagerende læringsmiljø

At understøtte kursisternes deltagelse i det danske demokrati og på arbejdsmarkedet som aktive samfundsborgere

Vores vision er:

Sprogcenter Aalborg er en arbejdsplads med fokus på et udviklingsorienteret læringsmiljø præget af vidensdeling, effektivitet og kvalitet. Vi orienterer os i forhold til en globaliseret verden. Vi er fagligt opdaterede og vil være synlige i vores opgaveløsning.

Resultatcenter Sprogcenter Aalborg - Aalborg Kommunes kommunedækkende udbydere af danskundervisning til flygtninge og indvandrere år 2015

Resultatcenter Sprogcenter Aalborg er Aalborg Kommunes sprogcenter, placeret i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens regi under Jobcenter Aalborg. Her har sprogcenteret været placeret siden tilbuddet om Danskuddannelse til voksne udlændinge overgik til kommunalt regi 1. januar 1999. Efter en licitation blev Sprogcenter Aalborg fra 1. juli 2005 etableret som et resultatcenter.

Sprogcenter Aalborg tilbyder Danskundervisning til flygtninge og indvandrere bosiddende i Aalborg Kommune samt udenlandske borgere henvist fra andre kommuner og har gennem de seneste 10 år undervist et konstant stigende antal kursister. Med de store flygtningestrømme, der i 2015 også nåede Danmark, endte kursisttallet ved udgangen af året således på mere end 1700 aktive kursister, repræsenterende mere end hundrede nationaliteter.

Lov om Danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er gennem årene i flere omgange blevet justeret, og i skrivende stund, tidligt forår 2016, forventes flere ændringer på området i lyset af et markant skarpere fokus på hurtigst muligt at få flygtninge ud på arbejdsmarkedet. Gældende lov på området i 2015 har indeholdt to typer af dansktilbud:

Nyankomne EU-borgere, selvforsørgede arbejdskraftindvandrere, deres ægtefæller samt au pair tilbydes i første omgang et 250 timers Introdanskforløb – også kaldet Arbejdsmarkedsrettet Dansk. Forløbet forventes påbegyndt relativ kort tid efter anmeldelse af bopæl i kommunen, med afslutning inden for en periode på halvandet år. Forløbet afsluttes med en vejledende test, der indikerer borgerens/kursistens opnåede dansksproglige niveau. Ønsker borgeren at fortsætte sin dansksproglige opkvalificering, kan borgeren henvises til yderligere danskundervisning i op til tre år på den modulopbyggede Danskuddannelse med tilhørende afsluttende danskprøve. Borgeren vil i givet fald blive indplaceret på det modul, der matcher de dansksproglige kompetencer, borgeren har erhvervet i sit introdanskforløb. Forløbet kaldes også Arbejdsmarkedsrettet Dansk, idet intentionen med forløbet har været at sætte endnu mere fokus på det danske sprog, der tales på arbejdskraftindvandrernes specifikke arbejdspladser. Et sådant fokus er også skrevet ind i Danskuddannelserne, men i introdansk / arbejdsmarkedsrettet dansktilbud taler lovgivningen om et i endnu højere grad af fokus på fagspecifik dansk.

Tilbuddet om Danskuddannelse fra dag 1 er forbeholdt borgere omfattet af Integrationsprogrammet, det vil sige borgere med flygtningestatus, familiesammenførte samt borgere på offentlig ydelse. Danskuddannelsen er delt op i tre danskuddannelser, hvor kursister med ingen eller meget svag skolebaggrund indplaceres på Danskuddannelse 1 (modersmåls- eller latinske analfabeter), kursister med en forholdsvis kort skolebaggrund indplaceres på danskuddannelse 2 (forventelig relativ langsom progression), og kursister med en mellemlang og lang skole- og uddannelsesbaggrund indplaceres på Danskuddannelse 3 (forventelig relativ hurtig progression). Alle tre danskuddannelser består af seks moduler, der fører frem til en afsluttende statskontrolleret Prøve i Dansk. Forbruget af tid frem mod afsluttende Danskprøve er meget individuelt fra kursist til kursist. Nogle kursister afslutter deres Danskuddannelse med afsluttende Danskprøve på omkring ét år, andre bruger omkring to år, mens en mindre gruppe bruger mere end tre år ud af en maksimalt 5 årig periode.

I første halvår 2015 udbød Sprogcenter Aalborg Danskuddannelse og Introdansk / arbejdsmarkedsrettet Dansk i henholdsvis formiddags- og eftermiddagsmoduler af 4 lektioner fire

dage om ugen. Denne model har været velfungerende i mange år, men med tilgang af et stærkt stigende antal kursister med flygtningebaggrund har modellen i andet halvår 2015 måttet ændres.

Flygtninge skal fremadrettet så vidt muligt indplaceres i en virksomhedsrettet indsats med et mål om hurtigst muligt at kunne opnå beskæftigelse og dermed kunne blive selvforsørgende. Det fordrer en anden skemaplanlægning på Sprogcentret, der således i andet halvår 2015 har implementeret en såkaldt tre/to model, tre dage med danskundervisning og to dage med virksomhedsrettet indsats. Alle dagkursister, flygtninge som selvforsørgede, har således fra starten af andet halvår 2015 været indplaceret i en sådan model. Hertil kommer, at flygtninge ligeledes fra andet halvår 2015 henvises til et danskitilbud uden indlagte ferieperioder. Flygtninge vil således kun have undervisningsfri mellem jul og nytår, mens øvrige kursister stadig vil have ferie i uge 42, uge 8 samt juli måned.

Endelig udbyder sprogcenteret et sent eftermiddagsmodul samt aftenmodul, så kursister i uddannelse og/eller arbejde har mulighed for at deltage i et danskitilbud. Til dette tilbud er der i 2015 blevet færdigudviklet et supplerende online-tilbud, der forventes at kunne blive tilbudt (næsten) alle aftenkursister i løbet af 2016.

Ud over et danskitilbud efter Danskuddannelsesloven har Sprogcenter Aalborg udbudt Forberedende Voksenundervisning for udlændinge (FVU) og danskundervisning på specifikke projekter. Og så sluttede et samarbejde med Jammerbugt kommune efterår 2015, hvor Sprogcenter Aalborg gennem 17 år har varetaget danskundervisning af kommunens flygtninge.

2015 har på mange måder været et skelsættende år på Sprogcenter Aalborg. Fra at være et sprogcenter med mange kursister med flygtningebaggrund, udviklede Sprogcenter Aalborg sig op gennem nullerne, i takt med at Aalborg Kommune ikke modtog flygtninge, til hovedsageligt at undervise selvforsørgede udenlandske borgere - arbejdstagere og studerende, kendetegnet ved at have en relativ hurtig dansksproglig progression.

Denne kursistprofil blev i løbet af 2015 suppleret af et stort antal nye kursister nu igen med flygtningebaggrund, som betød, at sprogcentrets kursisttal ved udgangen af 2015 nåede nye højder med over 1700 aktive kursister. Det betød eksempelvis også, at det indtil da meget lille antal kursister med en Danskuddannelse 1 profil, det vil sige kursister uden eller med meget kort skolebaggrund, gennem 2015 blev mere end fordoblet.

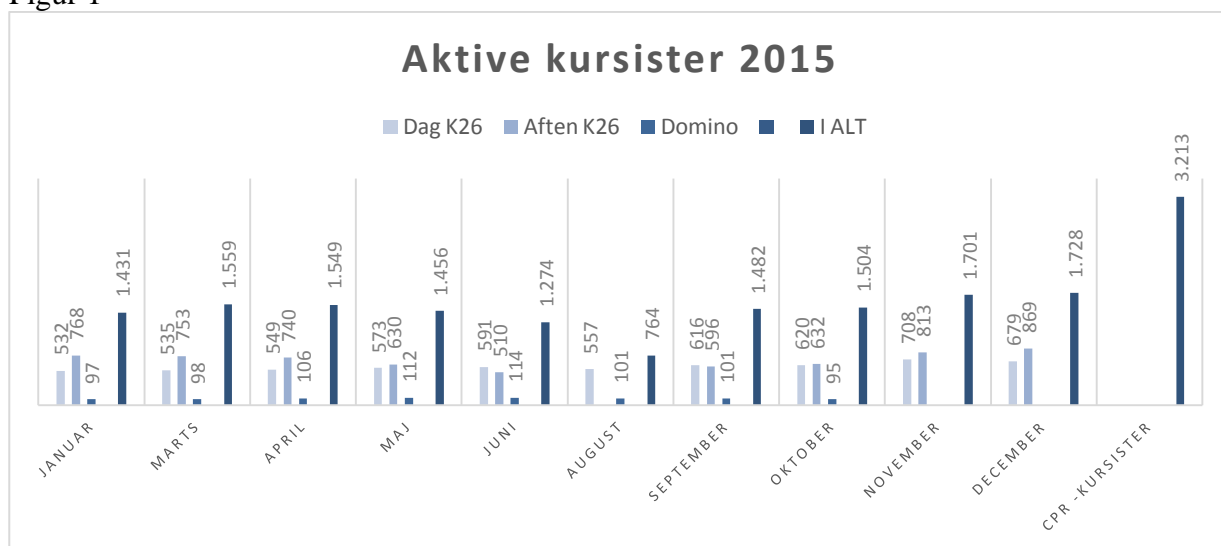
Lokalekapaciteten blev i 2015 nok en gang udvidet med flere undervisningslokaler, administrationen fik ekstra medarbejdere, ledelsen blev udvidet med ny afdelingsleder, og så blev der ansat 13 nye lærere i andet halvår. Alt i alt har 2015 således betydet en markant stigende aktivitet hele vejen rundt i sprogcentrets organisation. Et lille kig ind tidligt i 2016 siger så, at yderligere 10 lærere er kommet til, nok en afdelingsleder, og så er lokalekapaciteten igen sat under pres!

Endelig var der i 2015 fokus på at lette de administrative arbejdsgange i forbindelse med optag af nye kursister på sprogcenteret. Fra andet halvår 2015 blev der således etableret en indgang til et dansktilbud for selvforsørgede borgere. Denne indgang er Sprogcenter Aalborg, der fremadrettet afholder informations- og visitationsmøde i én og samme proces og i øvrigt er stedet, borgeren skal henvende sig i forhold til sit dansktilbud.

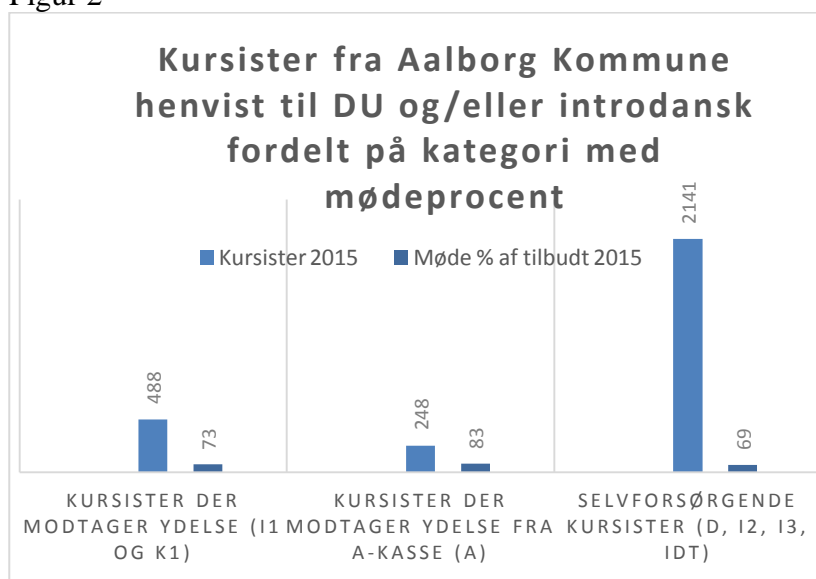
Sprogcenter Aalborg 2015 i tal

Årsrapport 2015 skal med et udvalg af statistikudtræk dokumentere udviklingen i kursistgruppen på Sprogcenter Aalborg i 2015:

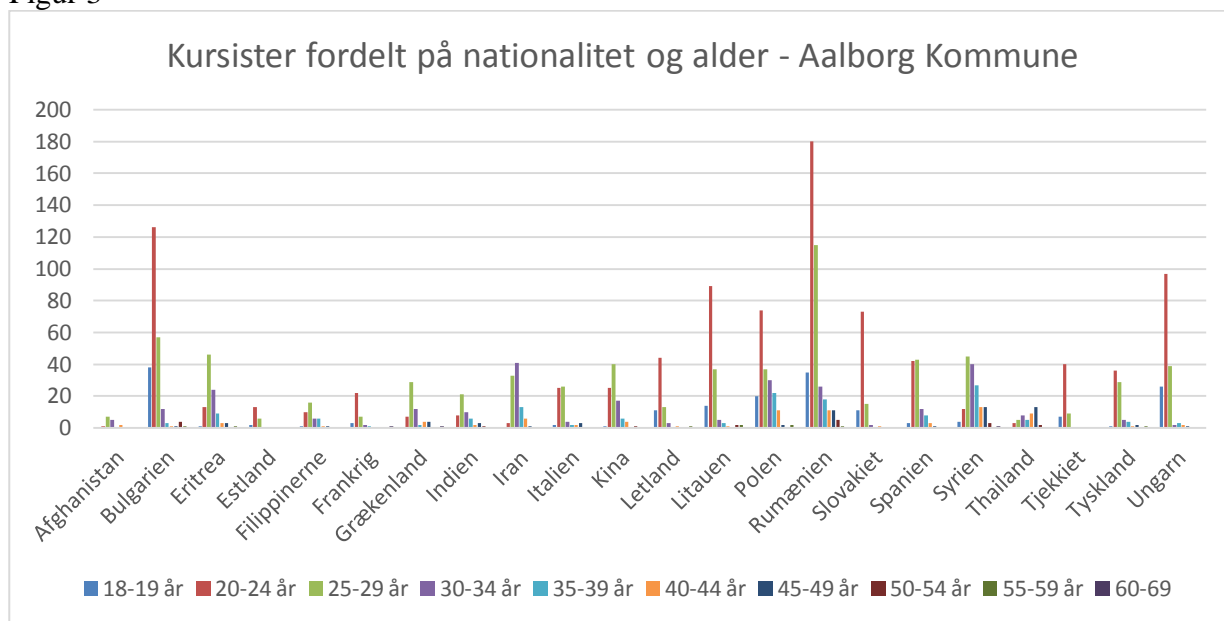
Figur 1

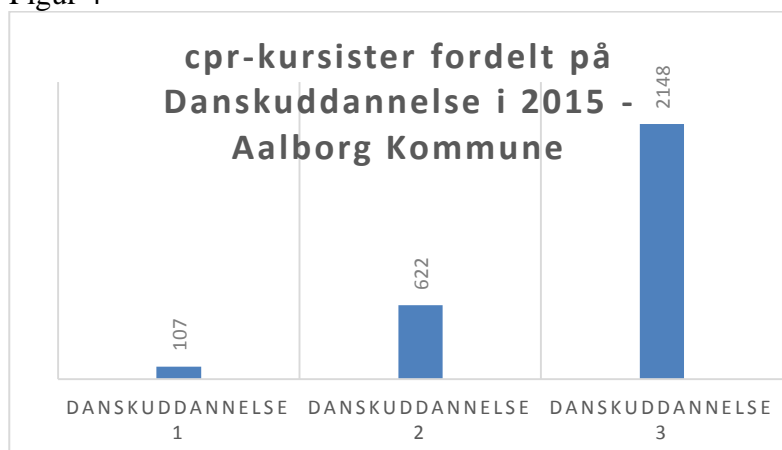
Figur 2

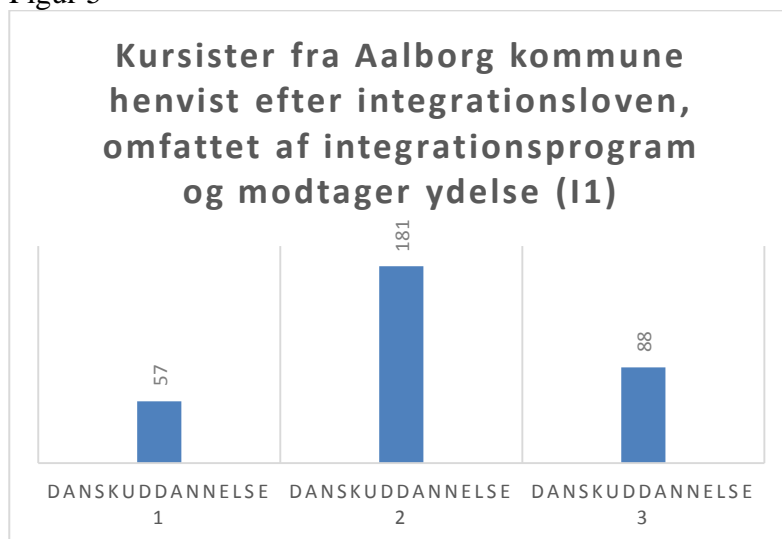
Figur 3

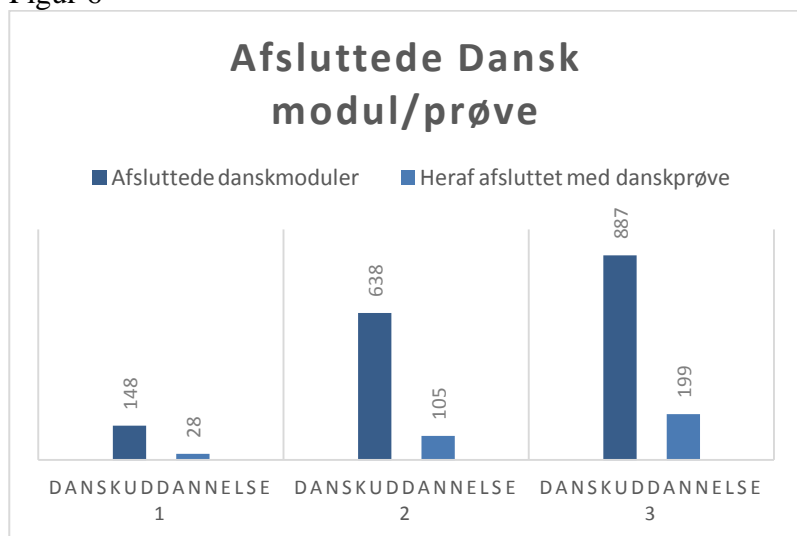
Figur 4

Figur 5

Figur 6

Karaktergennemsnit ved to prøveterminer med i alt 332 beståede danskprøver: 7,2

Sprogcenter Aalborg har gennem de sidste ti år haft et konstant stigende antal kursister og toppede i 2015 med 3213 cpr-kursister. En cpr-kursist er en kursist, der i et eller andet omfang hen over året har modtaget et dansktilbud, og tallet 3213 omfatter kursister henvist fra såvel Aalborg Kommune samt andre kommuner (Fig. 1).

Alene fra Aalborg kommune var der hen over året henvist 2877 kursister, hvoraf selvforsørgende kursister udgjorde 74 %, kursister på dagpenge fra A-kasse 9 % og kursister på integrationsydelse og kontanthjælp 17 % (Fig. 2). Kategorien af kursister på ydelse fra Aalborg kommune kan så med Fig. 5 splittes yderligere op, så det fremgår, at af 488 kursister på ydelse var de 326 henvist efter integrationsloven og 162 efter aktivloven. Til sammenligning hed disse tal i 2014 henholdsvis 69 og 214, så 2015 var året, hvor kursister med flygtningebaggrund for alvor blev synlige i sprogcentrets tilbud.

Af Fig. 5 fremgår det, at kursister med flygtningebaggrund i deres dansktilbud – ikke uventet - fordelte sig med 17 % på Danskudd. 1, 55 % på Danskudd. 2 og 27 % på Danskudd. 3.

I det store billede af samlet 2877 kursister henvist fra Aalborg kommune i 2015 fordelte kursisterne sig med 4 % på Danskudd.1, 22 % på Danskudd. 2 og 74 % på Danskudd. 3. Det skal dog siges, at tallene skal tages med et lille forbehold. I sprogcentrets taludtræk opererer vi med et stort antal introdanskkursister, der hen over året afslutter deres introdansktilbud, hvorefter nogen vælger at fortsætte på dansk.udd, andre vælger at stoppe. Langt de fleste introdanskkursister har samtidig en Danskudd. 3 profil, og for ikke at et samlet antal på 1571 introdanskkursister statistisk skal tælle dobbelt, har vi valgt at redigere antallet, så der er en sammenhæng med det samlede antal cpr-kursister henvist fra Aalborg kommune.

Sprogcentrets kursister har gennem flere år fordelt sig på omkring 120 nationaliteter, og det gør sig også gældende i 2015. Som det fremgår af Fig. 3, er det fortsat arbejdstagere og studerende fra Østeuropa der er størst repræsenteret på sprogcenteret. Det fremgår også, at rigtig mange østeuropæiske kursister er i alderen 18 -30 år, den typiske profil for en udenlandsk studerende på UCN. Nyt er i 2015 flygtninge fra Eritrea og Syrien.

Med status som resultatcenter beror Sprogcenter Aalborgs indtægter sig bl.a. på det taksameter, der udbetales, når en kursists dansksproglige progression flytter kursisten fra modul 1 til modul 2 og så fremdeles. Gennem mange år er antallet af beståede moduler steget støt i takt med et stigende antal kursister. I 2014 nåede antallet af beståede danskmoduler således op på 2515. I årsrapport 2014 blev der udtrykt en forventning om, at dette tal i 2015 ville falde væsentligt, i takt med at (næsten) alle nye selvforsørgede kursister fremover i første omgang skal tilbydes et 250 timers lektionsfinansieret introkursus. I 2015 har dette således givet sig til udtryk ved, at antallet af afsluttede danskmoduler er endt på 1673 afsluttede moduler. (Fig. 6) Derimod ligger antallet af beståede Danskprøver stort set på niveau med forrige år med 332 beståede prøver, men med et endnu flottere karaktergennemsnit på 7,2 !

Et betydeligt fravær fra undervisningen er et udbredt træk i voksenundervisningen og således også på Sprogcenter Aalborg. Sprogcenter Aalborgs kursister er generelt travle mennesker, der må prioritere deres tid mellem arbejde, uddannelse, familie, fritid og så et dansktilbud på sprogcenteret. De sidste tre års gennemsnitlige fravær har flyttet sig nedad fra 29,44 % over 29,20 % til 28,80 %. I 2015 lyder den gennemsnitlige fraværspå procent på 27, 51%. Af Fig. 2 fremgår det, at kursister på dagpenge har et markant bedre fremmøde end kursister på anden ydelse og selvforsørgende.

At fraværet trods alt ér faldet hænger antageligt sammen med indførelse af nyt webregistreringssystem og et skærpet fokus på kursisternes fremmøde/fravær. Det er i 2015 bl.a. udmøntet i, at kursister ved et utilfredsstillende fremmøde modtager en sms med påmindelse om at møde op!

Online-undervisning på Sprogcenter Aalborg – 2015 status på et flerårigt udviklingsprojekt

Helt tilbage i 2012 dukkede de første tanker og overvejelser op i forhold til udvikling af et online-undervisningstilbud til Sprogcenter Aalborgs aftenkursister. Aftenkursisterne har som oftest en travl hverdag – enten som studerende eller som fuldtidsbeskæftigede, og som på andre store sprogcentre rundt om i landet forekom det derfor oplagt at prøve kræfter med fjernundervisning som en undervisningsform over for denne målgruppe, da den lægger op til fleksibel læring for den enkelte.

Et udviklingsarbejde blev sat i gang, og i 2013 blev der etableret en første udgave af et fjernundervisningstilbud til en lille eksklusiv kursistgruppe. I 2014 etableres en mere brugervenlig og professionel online-plattform, flere kursister får et tilbud om at blive koblet på projektet, der diskuteres didaktik og teknik, der udvikles opgavetyper og opgavepakker, og der tegner sig en realistisk mulighed for at udvikle et tilbud, der kan rumme et meget stort antal kursister.

I efteråret 2014 starter som et forsøg den første obligatoriske online-undervisning for aftenkursister på Sprogcenter Aalborg. Online-undervisningen omfatter nu to former for tilbud: et obligatorisk tilbud og et ”frivilligt” tilbud, hvor kursisterne som hidtil møder op til danskundervisning på sprogcenteret to gange om ugen kombineret med et antal obligatoriske online-lektioner. Ved indgangen til 2015 er der gennemsnitligt tilknyttet ca. 200 kursister til online-undervisningen – ca. 150 kursister på den obligatoriske online-undervisning og ca. 50 kursister på ”frivillige” hold. Projektet bliver på dette tidspunkt varetaget af et udviklingsteam, der løbende udvikler opgaver og justerer en opgavebank. Teamet udvikler en lang række opgaver, der samles i ”ugepakker” bestående af såvel selvrettende opgaver som opgaver, der kræver respons fra læreren. I opgave-

skrivningen er der fokus på arbejdsmarkeds- og uddannelsesrettede opgaver – lige som der på indholdssiden så vidt muligt inddrages lokale arbejdspladser, steder og tilbud.

Der er i projektet fokus på opfølgning og tæt kontakt til kursisterne online – og der arbejdes på at skabe et ”levende” virtuelt undervisningsmiljø med synlige lærer. Samtidig med opbygningen af en solid materialebank og fastlagte procedurer for lærergerningen skabes der en skabelon for det administrative arbejde omkring online-undervisningen – herunder samspillet med det administrative system. Flere kursister kobles på hen over foråret 2015, og teamet indleder en oplæring af enkelte øvrige kolleger i at varetage opgaven, ligesom der bruges tid på at få skabt åbenhed omkring projektet i forhold til resten af lærergruppen - og ikke mindst at få skabt grobund for en fremadrettet implementering af online-undervisningen som en fast bestanddel af aftenundervisningen på Sprogcenter Aalborg.

Medio 2015 laves en første brugerundersøgelse, se nedenstående, og med afsæt her i og arbejdsgruppens erfaringer/afprøvninger i øvrigt, besluttet det, at online-undervisningen fortsat skal udgøre en obligatorisk del af aftenundervisningen – i første omgang i begynderundervisningen / Introforløbet, og derefter på alle danskuddannelses-niveauer. Beslutningen om at gøre online-undervisningen obligatorisk for alle er et ønske om at imødegå en travl kursistgruppe ved at kunne tilbyde en fleksibel undervisningsform, hvor kursisterne selv kan tilrettelægge, hvornår de udfører opgaven – men med en ugentlig deadline.

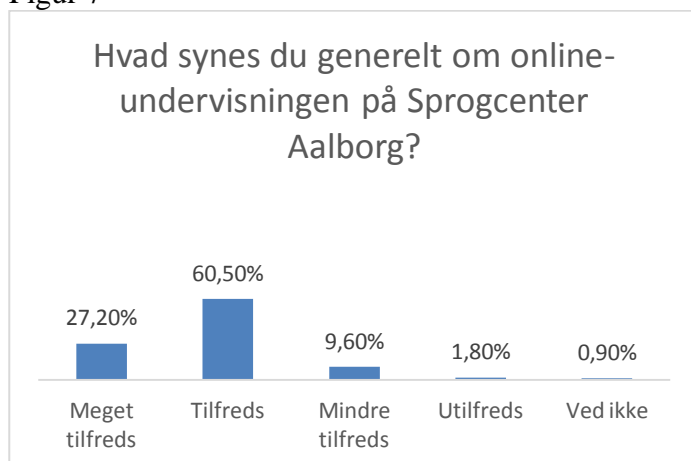
I efteråret 2015 afsættes der yderligere tid til udvikling af teknik og materialer samt oplæring af lærere, og ca. halvdelen af lærergruppen er ved årets udgang klædt på til at varetage onlineundervisning. Ultimo 2015 deltager ca. 500-600 kursister i den obligatoriske online-undervisning.

Et lille kig ind i 2016 viser, at omkring 800 kursister deltager i den obligatoriske fjernundervisning på sprogcenteret, og at mere end to tredjedele af lærergruppen nu er en aktiv del af projektet. Nyt er et tilbud til de kursister, der i perioder ikke har mulighed for at møde op til undervisning på sprogcenteret. Tilbuddet hedder ren online!

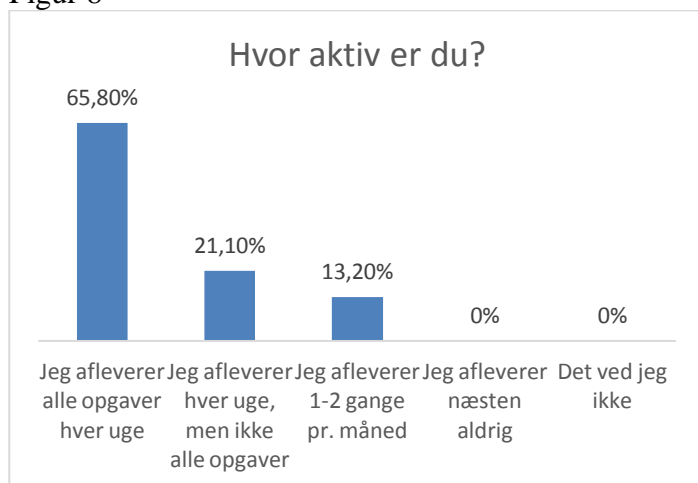
Brugerundersøgelse om Online-tilbud

I maj 2015 gennemførtes en første brugerundersøgelse på sprogcenterets online-tilbud. 134 kursister valgte at deltage i undersøgelsen, der viser en tilfredshedsprocent på godt 88% (Fig. 7), hvilket ligger på niveau med den generelle brugerundersøgelse, der er lavet gennem flere år. I forhold til kursisternes aktivitet på online-tilbudet, lå denne på godt 87%, der var aktive hver uge, hvilket er et meget tilfredsstillende niveau.

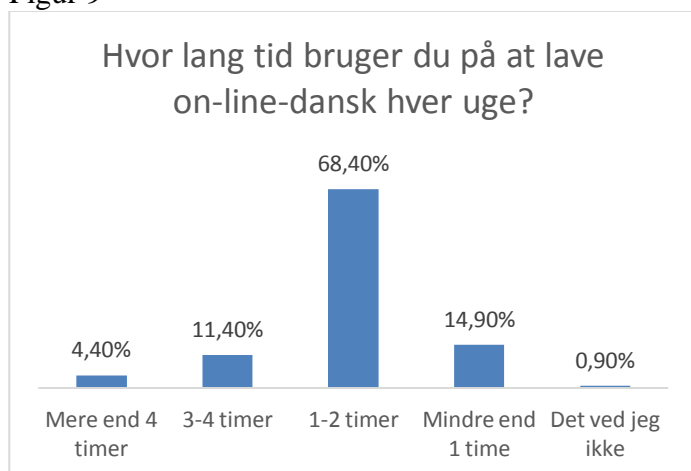
Figur 7

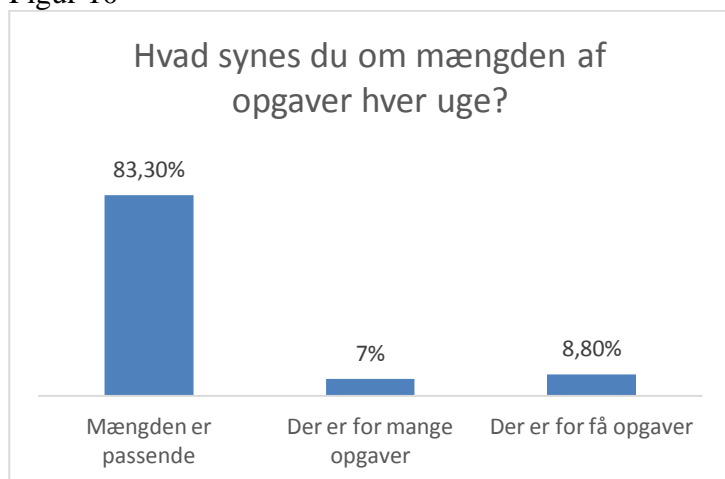
Figur 8

Figur 9

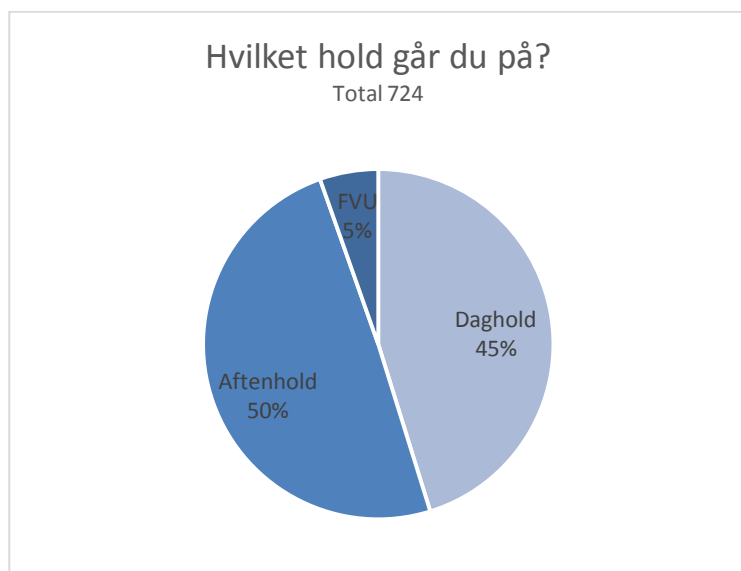
Figur 10

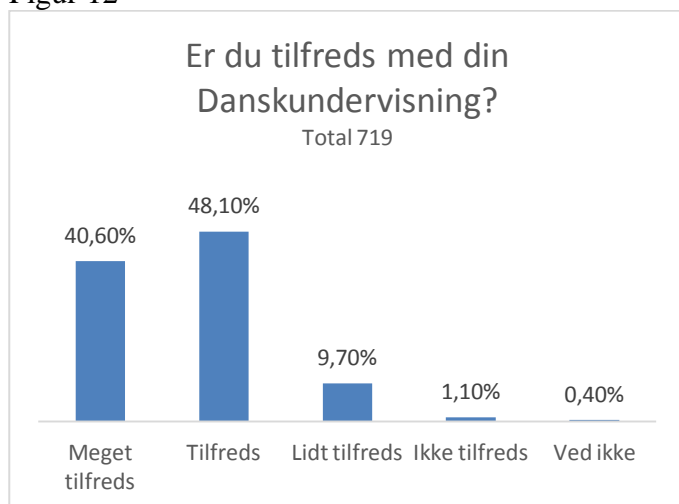
Brugerundersøgelse: Samtlige kursister november 2015

Sprogcenter Aalborg laver gerne og med jævne mellemrum en generel brugerundersøgelse i forhold til kerneydelsen. I november 2015 deltog således 724 kursister i den seneste undersøgelse, som bl.a. viser, at godt 89 % af kursisterne er tilfredse/meget tilfredse med den undervisning, de deltager i (Fig. 11), og at 90 % svarer, at de er tilfredse/ meget tilfredse med det læringsfællesskab, de indgår i. Alt i alt ligger undersøgelsen på niveau med de seneste tre målinger.

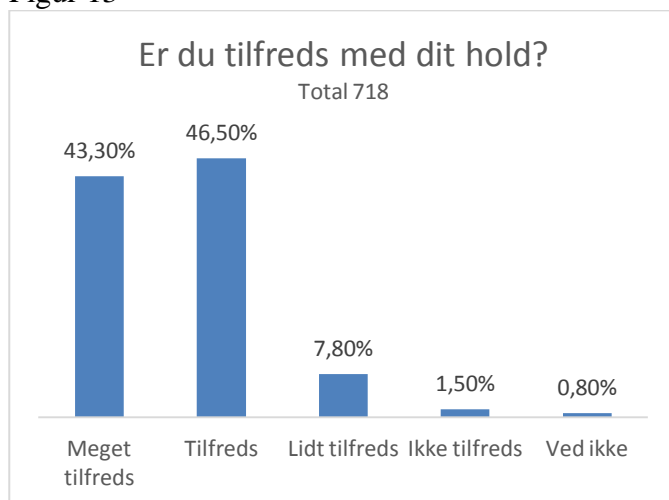
Figur 11

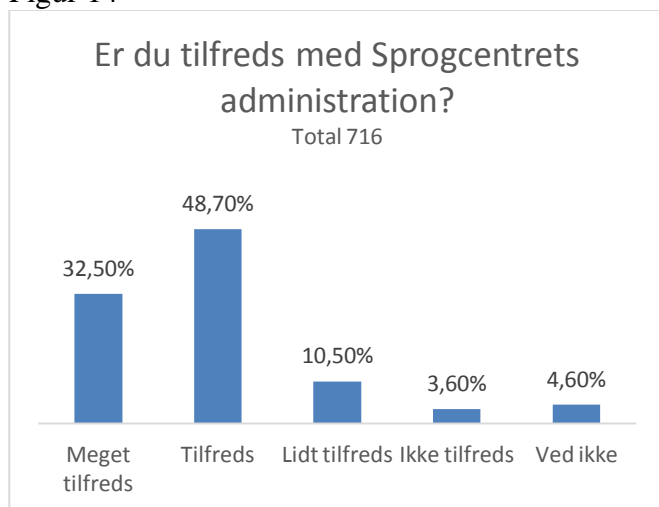
Figur 12

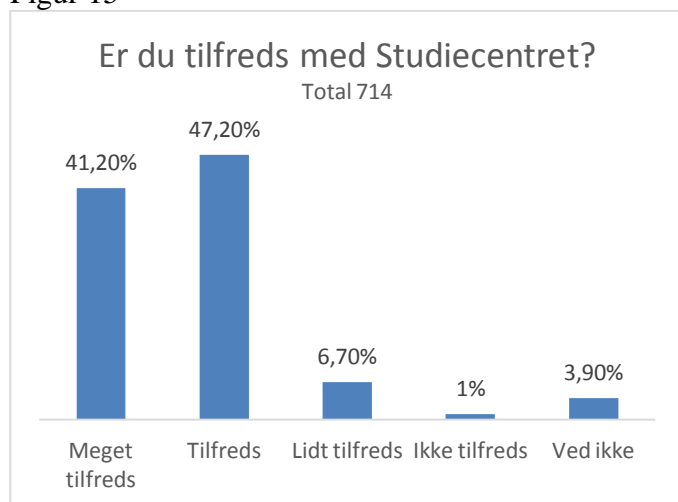
Figur 13

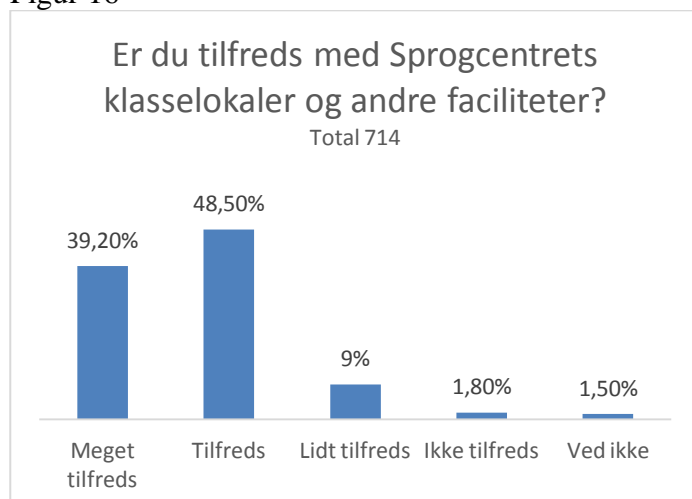
Figur 14

Figur 15

Figur 16

Personale og personaleudvikling på Sprogcenter Aalborg 2015

2015 var et år, der i høj grad var præget af modtagelsen af et stort antal flygtninge i Aalborg kommune og således også på Sprogcenter Aalborg. Mange nye medarbejdere blev ansat hen over året i takt med et stigende kursistindtag, men også i takt med at mangeårige medarbejdere på sprogcenteret takkede af og gik på pension. Ved udgangen af året havde Sprogcenter Aalborg således en medarbejderstab på 60 medarbejdere.

Nye medarbejdere betyder også mere efteruddannelse, ikke mindst på den to-årige obligatoriske grunduddannelse til underviser i Dansk som andetsprog, som nye medarbejdere i branchen skal igennem. Året rundt var 10-12 medarbejdere således tilmeldt uddannelsen, hvor nye kommer til, hvor andre afslutter.

På Sprogcenter Aalborg tilrettelægges der hen over året fire fælles kursus/personaleudviklingsdage. I foråret 2015 blev der afholdt to kursusdage for alle pædagogiske medarbejdere i forhold til udviklingen af en mere arbejdsmarkedsrettet danskundervisning. I efteråret 2015 var hele personalet på et både spændende og sjovt to-dages seminar ved Slette strand, hvor der var fokus på såvel pædagogik, værdier som på godt kollegaskab.

Henover 2015 har der været fastlagt en række møder/arrangementer/kurser, som har involveret dele af/alle medarbejdere med henblik på vidensdeling og kompetenceudvikling af sprogcentrets medarbejdere og af kerneydelsen:

Pædagogisk rådsmøder, som er forum for alle pædagogiske medarbejdere samt ledere, hvor pædagogik og praksis er dagsordensat.

Personalemøder for alle sprogcentrets medarbejdere, hvor der er fokus på trivsel, arbejdsmiljø og samspillet mellem alle medarbejdere om kerneydelsen.

Lærerkonference med deltagelse af medarbejdere fra Sprogcenter Aalborg

Forstanderkonference med deltagelse af sprogcentrets ledere

Ledernetværksmøder i såvel kommunale sprogcentres ledernetværk som i nordjyske ledernetværk

Censorkonference i Odense med deltagelse af beskikkede censorer fra Sprogcenter Aalborg

Kontormøder for sprogcentrets administrative personale med fokus på erfaringsudveksling, sidemandsoplæring og implementering af nye IT-løsninger

Diverse møder, konferencer samt individuelle kursusforløb m.m.